

ЕВОЛЮЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Актуалізація питання еволюції нормативно-правового забезпечення розвитку стратегічної компетентності пов'язаний із переглядом, оновленням системи відносин «держава – людина», що означає і певний ступінь вдосконалення системи державного управління, здатність державного апарату до проектування та побудови цих відносин, їх існування в одній площині, взаємовідповідність. Для втілення цього необхідним постає формування стратегічної компетентності державних службовців. Попередження та уникнення відхилень, викривлень у взаєморозумінні проблем як державою, так і громадянами, визначенні шляхів їх спільного розв'язання має стати основою для модернізації системи державного управління, на що спрямовані Стратегія реформування державного управління України та Стратегія реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні.

Умовно в еволюції нормативно-правового забезпечення стратегічної парадигми у сфері професіоналізації державних службовців можна виділити декілька етапів, пов'язаних з упровадженням таких документів, як: типово-кваліфікаційні характеристики посад державної служби, професіограми (для спеціалізованих видів посад державної служби), компетенції посад, встановлення типових мінімальних вимог для претендентів для зайняття посад державної служби. Як зазначає Гогіна Л.М., юридична особа володіє двома блоками компетенції. Перший блок становить її правосуб'єктність як юридичної особи, а другий являє собою спеціальну компетенцію, яка полягає у праві в певних межах проводити професійну діяльність. Компетенція державного органу являє собою спеціальну правосуб'єктність як колективного суб'єкта правовідносин. Державний орган і його посадові особи наділені компетенцією, яка визначається нормативно-правовими актами та встановлює межі, спосіб її реалізації. Фактично компетенції глави держави, вищих органів влади і управління визначені конституцією, тоді як компетенція інших державних органів встановлена законами і положеннями про них.

Компетенція посади державної служби – це окреслене коло повноважень, прав та обов'язків у визначених напрямках діяльності за певною посадою, що висуває вимоги до кандидатів на зайняття посади для виконання ними посадових функцій. Компетенція як структурна частина системи владних повноважень повинна відповідати конкретно-історичним вимогам суспільного розвитку, бути сучасною та актуальною, а носії компетенцій, як мінімум, відповідати її вимогам. У наукових дослідженнях виділяються складові професійної компетентності: спеціальна

компетентність, соціальна компетентність, особистісна компетентність, індивідуальна компетентність.

Профіль професійної компетентності розширює критерії, встановлені до посади кваліфікаційними вимогами, охоплюючи освітній, освітньо-кваліфікаційний рівень, стаж, досвід роботи, володіння спеціальними знаннями, уміннями і навичками, необхідними для ефективного виконання посадових обов'язків.

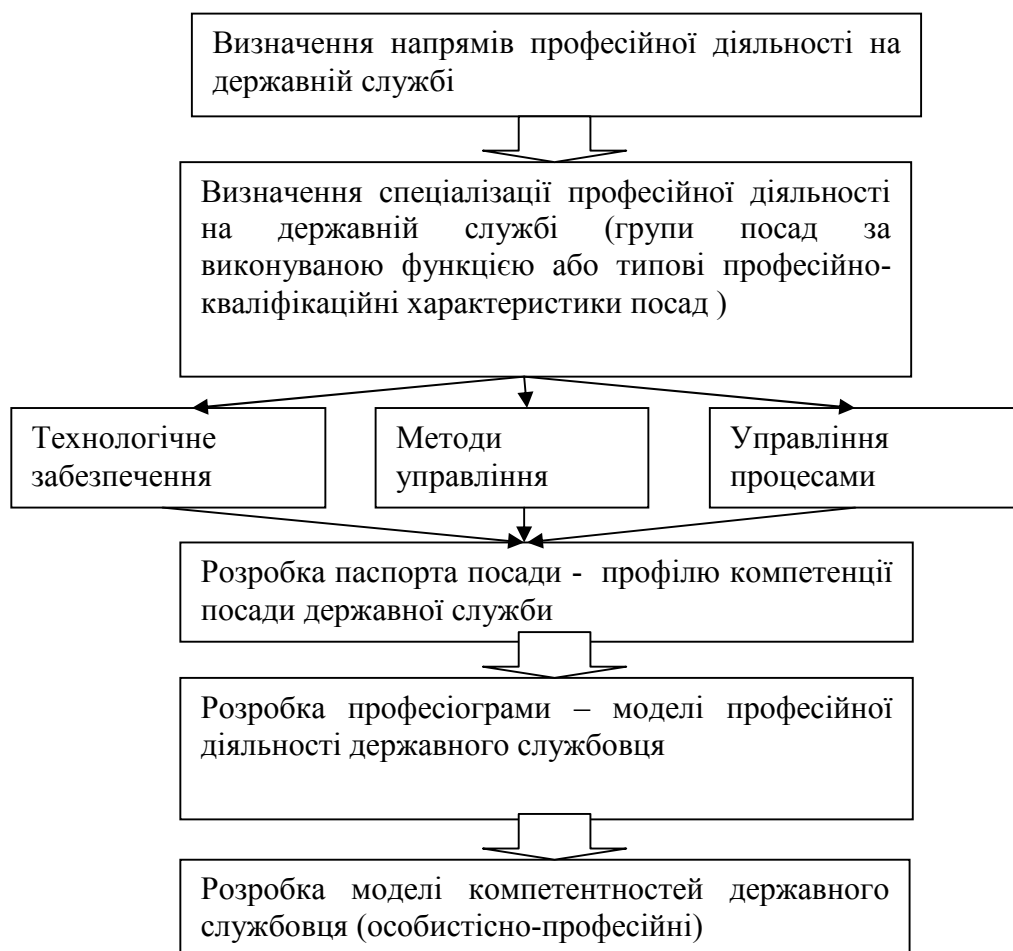

Рис. Еволюція компетентнісного підходу в системі державної служби України

До упровадження пропонувався паспорт (або модель опису) посади державної служби та примірні правила його заповнення. Передбачалося, що наявність такого паспорта надасть можливість: привести відповідність змісту кваліфікаційних вимог до відповідних стандартів компетенцій посад державної служби; розробити професіограми відповідних професій; оновити типові професійно-кваліфікаційні характеристики посад державних службовців. На жаль, запровадження подібної практики не відбулося, тому цей досвід можна вважати окремим напрямом розвитку досліджень у сфері професіоналізації державних службовців і бути корисним в діяльності Ради управління людськими ресурсами державної служби при Національному агентстві України з питань державної служби.